

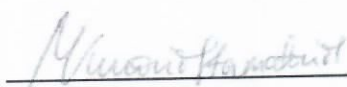
UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET

UNIVERZITET CRNE GORE FILOLOŠKI FAKULTET			
25. 09. 2023.			
Priglasio	Priglasio	Priglasio	Vrijednost
01	11/19/10		

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Predmet: Izvještaj Komisije za ocjenu podobnosti doktorske teze i kandidata – D1

Vijeću Filološkog fakulteta predlažemo da usvoji Izvještaj Komisije za ocjenu podobnosti doktorske teze *Slučaj Borden: Predstave viktorijanske žene ubice u savremenoj američkoj prozi*, kandidatkinje mr Jelene Knežević.

Predsjednica Komisije za doktorske studije

Prof. dr Milica Vuković Stamatović

MILICA
VUKOVIĆ
STAMATOVIĆ
POTPIS

Digitally signed by MILICA
VUKOVIĆ STAMATOVIĆ POTPIS
DN: c=ME,
serialNumber=PNOME-37041967,
sn=VUKOVIĆ STAMATOVIĆ,
givenName=MILICA, cn=MILICA
VUKOVIĆ STAMATOVIĆ POTPIS
Date: 2023.09.19 13:06:57 +02'00'

OCJENA PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	Mr Jelena Knežević
Fakultet	Filološki fakultet
Studijski program	Engleski jezik i književnost
Broj indeksa	7/2021
Podaci o magistarskom radu	Psychological Conflicts of the Narrator in George Orwell's Essays "Shooting an Elephant" and "A Hanging"
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	Slučaj Borden: Predstave viktorijanske žene ubice u savremenoj američkoj prozi
Na engleskom jeziku	The Borden Case: Representations of the Victorian Murderess in Contemporary American Prose Fiction
Datum prihvatanja teme i kandidata na sjednici Vijeća organizacione jedinice	15. april, 2023. godine
Naučna oblast doktorske disertacije	Američka književnost
Za navedenu oblast matični su sljedeći fakulteti	
Filološki fakultet, Nikšić	
A. IZVJEŠTAJ SA JAVNE ODBRANE POLAZNIH ISTRAŽIVANJA DOKTORSKE DISERTACIJE	
Kandidatkinja mr Jelena Knežević predstavila je polazna istraživanja koja predstavljaju rezultat njenog izučavanja na temu „The Borden Case: Representations of the Victorian Murderess in Contemporary American Prose Fiction“. Javna odbrana polaznih istraživanja organizovana je 4. 9. 2023. godine, u 10.30h, u Svečanoj sali Filološkog fakulteta. Pred Komisijom koja je bila u sastavu prof. dr Marija Krivokapić (predsjednica komisije), prof. dr Janko Andrijašević (član) i prof. dr Aleksandra Nikčević-Batrićević (mentorka), mr Knežević je detaljno predstavila rezultate dosadašnjih istraživanja, kao i teorijsku i metodološku osnovu pomenute doktorske disertacije. Takođe je obrazložila temu i osvrnula se na ciljeve, istraživačka pitanja, materijale i naučni doprinos. Nakon prezentacije i izlaganja, kandidatkinja je koncizno odgovarala na pitanja članova komisije. Članovi su takođe dali sugestije koje se odnose na nastavak rada kandidatkinje.	
B. OCJENA PODOBNOSTI TEME DOKTORSKE DISERTACIJE	

B1. Obrazloženje teme

Tokom predstavljanja istraživanja kandidatkinja je navela razloge zbog kojih se Lizi Endriju Borden, Amerikanka više srednje klase optužena za ubistvo svog oca Endrua Bordena i maćeha Ebi Borden u Fol Riveru, smatra književnom enigmom. Ona je istakla da je nakon suđenja i oslobađajuće presude ovo ubistvo steklo neslavnu reputaciju jednog od najpoznatijih zločina u američkoj istoriji. Kandidatkinja je tokom izlaganja pokazala izuzetno razumijevanje i vještinu interpretacije velikog broja publicističkih i beletrističkih knjiga objavljenih krajem dvadesetog i početkom dvadeset i prvog vijeka. Pritom je naglasila da je pored brojnih dokumentarističkih knjiga i priča koje su u velikoj mjeri inspirisane slučajem Borden, Lizi Borden ovjekovječena kako u književnim tako i u drugim umjetničkim djelima, uključujući romane, kratke priče, pjesnička djela, drame, balet, opere, pjesme, filmove i televizijske programe. Kandidatkinja je takođe navela da je njen lik prevazišao okvire istorije, prava i književnosti, i pronašao svoj put u široko prisutnoj interakciji društvenih, političkih i feminističkih ideologija.

Obrazloženja su potkrijepljena netipičnošću istraživačkog polja o autentičnoj transgresiji u američkoj književnosti. Mr Knežević je zatim navela da razlog zbog kojeg je slučaj paricida i dalje intrigantna tema širokoj američkoj javnosti nije samo njegova složenost i nerješivost, već i izuzetno misteriozan profil njegove protagonistkinje. Kandidatkinja je time pokazala rijetko poznavanje ove oblasti uz izlaganje o tridesetdvogodišnjoj gospođici Borden, koja je bila oličenje tadašnje viktorijanske dame, čija je ženstvenost, koja je nespojiva sa navodnom monstruožnošću, stvorila rodni ideološki konstrukt. Iako je dalekosežnost predložene teme nesporna, navedeno je da informisanost o liku Lizi Borden izvan okvira američkog multidisciplinarnog pristupa slučaju ubistva ne doseže tolike razmjere.

Treba napomenuti da istraživanje ovoga tipa nije rađeno na našim prostorima, te da je kandidatkinja temeljno razradila podatke iz primarne i sekundarne literature u ovoj oblasti. Stoga su članovi komisije zaključili da je tema istraživanja apsolutno podobna.

B2. Cilj i hipoteze

U pogledu ciljeva istraživanja, kandidatkinja je navela sljedeće:

- Osnovni cilj disertacije je prikazati različite predstave o Lizi Borden u savremenoj američkoj fikcijskoj prozi.
- Pored fikcionalizacije lika i spoljašnjih faktora koji su uticali na stvaranje fiktivnih prikaza, jedan od glavnih motiva disertacije jeste spoznaja kulturno-istorijskog konteksta analiziranih tekstova.

- Jedan od ciljeva je i utvrđivanje odraza viktorijanskih društvenih normi i rodni perspektiva u savremenim američkim beletrističkim tekstovima.
- Svrha disertacije je uspostavljanje korespondencije između predstavljanja Lizi Borden u nefikcijskoj i fikcijskoj američkoj prozi, te referencijalnosti književne predstave kao primarne matrice stvaranja identiteta istorijske ličnosti.

Istraživačka pitanja na koja će doktorske disertacija odgovoriti jesu sljedeća:

- Centralno istraživačko pitanje pružiće odgovor o načinu na koji je Lizi Borden predstavljena u savremenoj američkoj proznoj fikciji.
- Koje su karakteristike viktorijanske ubice u savremenoj američkoj fikcijskoj prozi, i koji su faktori uticali na fiktionalnu karakterizaciju?
- Da li su društvene norme viktorijanskog doba reflektovane u savremenim američkim proznim tekstovima, kao i da li su fiktionalizovani prikazi Lizi Borden u skladu sa rodnom perspektivom pozlaćenog doba?
- Koje su analognosti i divergencije u predstavama viktorijanske ubice u savremenim američkim beletrističkim i publicističkim tekstovima?
- Disertacija će takođe odgovoriti na istraživačko pitanje o asimilaciji fiktivnog lika u popularnu kulturu.

B3. Metode i plan istraživanja

Metoda koja će prožimati spoznaju fundamentalnih ideja ovog istraživanja zasnivaće se na interpretivizmu. Kandidatkinja će sprovesti kvalitativno istraživanje, sa koherentnom usmjerenošću ka interpretaciji teksta kao primarnom metodu. Istraživanju će pristupiti induktivno, uz induktivno rezonovanje i eksplicitnu argumentaciju.

Mr Knežević je objasnila da će se teorijski okvir prvenstveno zasnivati na feminističkim teorijama, što će doprinijeti stvaranju doktrinarnog okvira u vidu zasebnog utvrđivanja rodni pitanja, i narativnim teorijama, kako bi se obezbijedila karakterizacija fiktivnog lika. Podupirući različite tačke gledišta iz kojih je ženski lik posmatran u analiziranim spisima, članci iz feminističke književne kritike pružiće diskurzivan uvid u problematiku analiziranih književnih djela.

Kandidatkinja je detaljno osmislila i strukturu rada. Planirano je konstruisanje pet gusto struktuiranih poglavlja, uključujući uvod, tri poglavlja razrade i zaključak. U uvodnom dijelu disertacije će se pružiti ključne informacije o slučaju Borden i njegovoj protagonistkinji Lizi Borden. Drugo poglavlje će se baviti pregledom literature i zasnivaće se na teorijskim temeljima istraživanja. U trećem poglavlju biće detaljno objašnjena metodologija sprovođenja kvalitativnog

istraživanja i interpretacije teksta. Uz filozofiju istraživanja, pristup, strategiju, obrazloženje i argumentaciju, biće opisan svaki korak primjene predloženog metoda. Štaviše, ovo poglavlje će izložiti cjelokupnu proceduru prikupljanja i analize podataka. Analiza savremenih američkih proznofikcijskih književnih djela biće sprovedena u četvrtom poglavlju. Na kraju, u zaključku će biti odgovoreno na istraživačka pitanja. Nakon sumiranja svih pronalazaka u gorepomenutim temama, disertacija će se zaključiti konkretnom induktivnom argumentacijom o raznorodnim predstavama Lizi Borden u savremenoj američkoj proznoj fikciji, kao i davanjem temelja budućim istraživanjima o slučaju Borden u književnosti.

B4. Očekivani naučni doprinos

Očekuje se da će istraživanje kandidatkinje doprinijeti spoznavanju prikaza Lizi Borden u savremenoj američkoj fikcijskoj prozi. Spoznaće se perceptivnost književnih prikaza Lizi Borden u oblikovanju savremene kreacije ozloglašene prestupnice u popularnoj kulturi danas. Ova teza će dati doprinos u pogledu do sada nezabilježene sistematske analize fiktivnih predstava Lizi Borden u američkoj prozi sa kraja dvadesetog i početka dvadeset i prvog vijeka sagledanih iz ugla teorija feminizma. Iz toga razloga će se doktorska disertacija pisati na engleskom jeziku.

B5. Finansijska i organizaciona izvodljivost istraživanja

Komisija smatra da je istraživanje finansijski i organizaciono izvodljivo. Mr Knežević za svoje istraživanje nema finansijsku podršku univerziteta na kojem izrađuje doktorsku disertaciju i svoje istraživanja finansira iz privatnih izvora.

Mišljenje i prijedlog Komisije

Komisija smatra da je mr Jelena Knežević kandidatkinja koja na izuzetan način pristupa navedenoj problematici i na savjestan način sagledava sve aspekte svoga istraživačkoga rada. Članovi komisije su uvjereni da će u skladu sa gantogramom koji je priložen uz izvještaj nakon prve godine kandidatkinjinog rada, ona uspješno realizovati sve što je planirano.

Prijedlog izmjene naslova

Slučaj Borden: Predstave viktorijanske žene ubice u savremenoj američkoj prozi

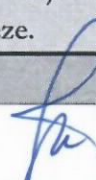
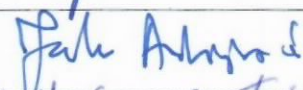
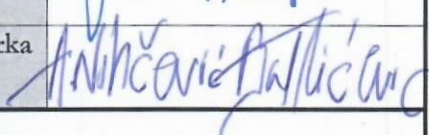
Prijedlog promjene mentora i/ili imenovanje drugog mentora

(titula, ime i prezime, ustanova)

Planirana odbrana doktorske disertacije

(godina i semestar) do juna 2025. godine

Izdvojeno mišljenje

(popuniti ukoliko neki član komisije ima izdvojeno mišljenje)		
Ime i prezime _____		
Napomena		
Doktorska disertacija će biti pisana na engleskom jeziku.		
ZAKLJUČAK		
Predložena tema po svom sadržaju odgovara nivou doktorskih studija.	DA	NE
Tema je originalan naučno-istraživački rad koji odgovara međunarodnim kriterijumima kvaliteta disertacije.	DA	NE
Kandidat može na osnovu sopstvenog akademskog kvaliteta i stečenog znanja da uz adekvatno mentorsko vođenje realizuje postavljeni cilj i dokaže hipoteze.	DA	NE
Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata		
Prof. dr Marija Krivokapić, redovna profesorka Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore		
Prof. dr Janko Andrijašević, redovni profesor Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore		
Prof. dr Aleksandra Nikčević-Batrićević, redovna profesorka Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore		
U Nikšiću, 07. 09. 2023.		
DEKAN		_____
MP		

PRILOG

PITANJA KOMISIJE ZA OCJENU PODOBNOSTI DOKTORSKE TEZE I KANDIDATA	
prof. dr Marija Krivokapić	Da li se može ustanoviti posebna tendencija interpretiranja slučaja u odnosu na vrijeme i opštu kulturnu i društvenu klimu?
prof. dr Janko Andrijašević	Prof. dr Andrijašević je ukazao na upotrebu termina 'viktorijanski', koji u radu pažljivije treba odrediti u skladu sa sjevernoameričkim kontekstom. Termin je potrebno u uvodnom dijelu rada pažljivije odrediti. Takođe, a u vezi sa naslovom rada u kojem se obrađuju i fikcija i publicistika, prof. dr Andrijašević smatra da je prikladno iz naslova izostaviti 'fiction', odnosno da u naslovu treba da stoji samo 'prose'. U kontekstu naslova takođe umjesto riječi 'ubice' prof. dr Andrijašević predlaže konkretizaciju, odnosno da je naslov potrebno upotpuniti na sljedeći način: 'žene ubice'. Prof. dr Andrijašević je naglasio da je u kontekstu ovoga rada, u teorijskom smislu, rad potrebno zasnovati na feminističkoj perspektivi kao dominantnoj.
prof. dr Aleksandra Nikčević Batrićević	Sugestija prof. Nikčević Batrićević odnosila se na rad kandidatkinje, u smislu konkretnih pitanja koja se odnose na dalje istraživačke faze. Jedno od pitanja i/ili sugestija odnosilo se i na obavezu kandidatkinje da prijavi izlaganje za neki međunarodni naučni skup, što je dio procedure kroz koju prolaze doktorandi na Univerzitetu Crne Gore.
PITANJA PUBLIKE DATA U PISANOJ FORMI	
(Ime i prezime)	/
(Ime i prezime)	/
(Ime i prezime)	/

ZNAČAJNI KOMENTARI